

УДК 338.48

Климець К.-ст.гр.Т-215

ВСП "Тернопільський фаховий коледж Тернопільського національного технічного університету ім. І.Пулюя"

ПЕРСПЕКТИВНА ПІВНІЧ УКРАЇНИ: БАЗАЛЬТОВИЙ ЛАНДШАФТ ЯК АЛЬТЕРНАТИВА ЗАКОРДОННИМ МАНДРІВКАМ

Науковий керівник: викладач I категорії Лясота М.В.

Klymets K.

Separate Structural Subdivision «Ternopil Professional College of Ternopil Ivan Puluj National Technical University»

PERSPECTIVE NORTH OF UKRAINE: BASALT LANDSCAPE AS AN ALTERNATIVE TO FOREIGN JOURNEYS

Supervisor: teacher of the first category M. Lyasota

Ключові слова: ландшафт, базальт, туризм

Keywords: landscape, basalt, tourism

Україна – країна, яка має величезний туристичний потенціал. Та сьогодні прагнучих відпочити все таки більше приваблюють об'єкти, які знаходяться поза межами нашої держави. Зазвичай українські туристи вже давно відкрили для себе узбережжя Чорного та Азовського морів, Карпатські та Кримські гори, але є можливість розширити туристичну мапу, тим самим перебуваючи в межах своїх територій. відкриваючи нові туристичні маршрути. Серед таких локацій є північ нашої країни. Не надто розвинена економічно, та багата природньо. Край поліських лісів, бурштину, базальтових ландшафтів-все це дійсно може стати перспективним для розвитку туризму.

Поки що славнозвісні базальтові ландшафти – це місцина для юних геологів, географів та рідко для людей, хто відпочиває. Але перспектива все таки є, адже ландшафт може зацікавити своєю масивністю, загадковістю, величністю та багатомільйонною історією. Хоч базальт не рідкісний камінь на нашій планеті, але серед поліських красот є таке місце, яке здивує навіть найприскіпливішого туриста, де з одного боку можна споглядати ліс, озеро та острівцець посеред нього, який названо Островом кохання, бо з висоти пташиного польоту він нагадує серце, а з іншого - неповторні базальтові стовпи. Цими базальтами з Рівненщини викладено відомі європейські площі у Парижі, Лондоні, Брюсселі, Варшаві та Відні.

Базальтові стовпи – це унікальна пам'ятка природи України, що розташована на території сіл Базальтове, Берестовець та Новий Берестовець Костопільського району Рівненської області. Утворилися ці стовпи близько 700 млн. років тому внаслідок виверження вулкану. Краса і розкіш цього майже нікому невідомого куточка України, одного з найцікавіших місць нашого краю варта уваги аматорів природи і туристів.

Історично склалося, що поклади базальту тут було знайдено у XVIII столітті за часів, коли ця територія належала Польщі. На даний час на території базальтових стовпів діє ПАТ «Івано-Долинський спецкар'єр». Довгий час після дослідження П.А.Тутковського поліські базальти були відомі переважно лише місцевим жителям та геологам. Ситуація різко змінилася в 2008 р. після проведення всеукраїнської акції

«Сім природних чудес України», в ході якої базальтові стовпи стали переможцем по Рівненській області. З того часу почалося масове відвідування Берестовця та Янової Долини туристами зі всієї України та зарубіжжя. Багато людей хотіли б більше дізнатись про базальти, їх природу, історію вивчення та експлуатацію, перспективи використання та охорони.

Відвідував берестовецькі каменоломні і відомий природознавець В.І.Вернадський в 1909 році, який про свої враження написав у листі до дружини: «Дивні розрізи! Унікальна природа. Це поховані під древніми морськими (крейдовими) шарами базальтові породи, ніби на Ельбі»

Базальтові стовпи є справжнім мінералогічним музеєм під відкритим небом. Тут виявлено близько 50 мінералів. Серед них самородні залізо, напівдорогоцінні мінерали агат, аметист, опал, халцедон. А також з базальтами пов'язані і родовища самородної міді. Їх вперше у Рівненській області відкрив польський геолог Станіслав Малковський.

Високий рівень гірничодобувної промисловості та значна прибутковість цієї галузі в довоєнній Польщі сприяли високому економічному та культурному розквіту Янової Долини та Берестовця. Тут було побудовано кіно з театральним залом, працював спортивний клуб «Стрілець», який був створений з метою патріотичного виховання молоді. З багатьох архівних даних ми можемо свідчити про те, що у довоєнні часи з'явилися перші проблиски туризму в Яновій Долині, адже була створена відповідна інфраструктура для розвитку цієї перспективної галузі. Та ситуація різко змінилася з початком Другої світової війни, адже все це було знищено. Опісля було відновлено лише видобування базальту, про розвиток туризму мови не велося.

Базальтовий ландшафт є хорошим фундаментом для розвитку екотуризму, пізнавального туризму, спортивного туризму тощо. Навіть дводенний похід з наметами у цьому місці може стати надзвичайним, адже свіже, з ароматом хвої, повітря разом з височенними стовпами з базальту – це щось нове для туриста. Територія Базальтового кар'єру вже славиться пляжним туризмом у літній сезон, адже вироблені кар'єри заповнені водою з природних джерел, яка відзначається голубим забарвленням і прозорістю, а також має омолоджуючі властивості завдяки вмісту у ній гліцерину.

Поєднання величних базальтових колон з голубими водами та смарагдовою рослинністю створює унікальний надзвичайно мальовничий гармонійний ландшафт.

То чим же Базальтові стовпи будуть цікавими для українського мандрівника? Вони надихають українських режисерів для створення кіносцен, відомі кліпмейкери України знімають тут свої хіти. Такі моменти підігрують інтерес до цієї місцини. Ось так природні фактори та діяльність людини створили справжній шедевр ландшафтної архітектури. Важливо аби український туроператор використав цей продукт максимально і карантинний період у світі в цьому активно сприяє внутрішньому туризму. Залишається лише кілька кроків: створити туристичні буклети, популяризувати на загальнодержавному рівні, внести до переліку туристичних об'єктів краю і північ України дивуватиме українців своєю незайманою природою.

Список посилань:

1. Malkowski S. O niektórych bogactwach powiatu Kostopolskiego// życie Kostopolskie, 1939, №3. –S.35-39.
2. Тутковський П. Берестовецький вулкан. Із поліський екскурсій// Київська старина, 1895 С. 67-84
3. Мельник В.І. Базальтові стежки Волинського Полісся – перспективна територія для створення геологічного парку. Київ: ПРООН в Україні, 2012. -52 с.